

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 50 L. — b.  
 Negyed évre 25 L. — b.  
 Egy hónapra . . . 9 L. — b.  
 Nyilttér sora 6 L. — b.  
 Föld. petitsora 3 L. — b.

## SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik  
 hetenként kétszer:  
 csütörtökön és  
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Sosaana Gea. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Odén.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.  
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

## A katolikusok tiltakozása a támadások ellen.

Az erdélyi róm. kath. Státust legutóbb a szenátusban súlyos támadások érték, amelyek méltó megbotránkozást keltettek az egész katolikus közvéleményben. Súlyosbíttja a katolikusokon esett sérelmet az a körülmény, hogy nemrég egy könyv hagyta el a sajtót, mely egyenesen a katolikusok önkormányzati intézményének, a közönségesen »Státus« néven ismert autonómikus szervezetnek megsemmisítését követeli, sőt a közbecsülésben és szeretetben álló Majláth róm. kath. püspök személye ellen is valótlanosságokkal telt, kíméletlen és irányzatosságot támadást intézett.

Az erdélyi katolikus püspöki megye szétmorzsalására, javaink elvételére irányuló aknamunkával szemben a katolikusok sem maradhatnak tétlenül annál kevésbbé, mivel a támadás ellenünk bizonyos oldalról, átgondolt terv szerint, rendszeresen foly. A katolikus közvélemény, mely százados jogaiban megtámadva látja magát, tiltakozó szóval és nyíltan lép ki ezen támadások ellen. A katolikus Státus a katolikus hívők művelődési ügyeinek vitelében nagy feladatot teljesít s távol minden politizálástól, mely az állam érdekeivel a legcsekélyebb ellentétben is állhatna, a törvények és miniszteri rendeletek gondos és pontos végrehajtásával törekedik a közoktatás és a kath. vallási ügyek terén a békés viszonyok és a konszolidáció munkájában közreműködni. Ezért sajnálatos és megdöbbentő, hogy a művelődésnek ilyen békés tényezői is folytonos meggyanúsításnak legyenek kitéve.

A kézdivásárhelyi esperesi kerület papsága és kath. híveinek egyháztanácsosai ezen okok miatt febr. 28-án tartott egyházi gyűlésükön méltó megütközéssel tiltakoztak a Státus és a püspököt ért méltatlan támadások ellen és táviratilag egyenesen a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez fordultak védelemért és egyben tiltakozásukkal. A távirat szövege a következő:

„Az erdélyi róm. kath. Státus méltatlan megtámadása a szenátusban mély megütközést keltett katolikus népünk széles rétegében. Katolikus népünk rendületlenül ragaszkodik ősi katolikus intézményeihez s ezeket s ugyancsak szeretett főpásztorát rész minden támadással védelmezni az utolsó leheletig minden törvényes eszközzel. Bizunk a magas kormány jogérzetében s igazságszeretetében, hogy katolikus autonómiánkat intézményeivel együtt hathatósan megvédi az ily igaztalan támadásokkal szemben.”

A kath. közönség reméli, hogy a józan államférfiak, akik a kormányruhába ülnek, nem hagyják magukat megtévesztetni a mindig újabb izgalmakat óhajtó heccpolitikusok megtévesztő és valótlan kirohanásaitól, hanem a tárgyilagos igazság alapjára helyezkedve a böles és higgadt megfontolás szemüvegén keresztül itélik meg a dolgokat és intézményeket és aszerint intézik kormányzati intézkedéseiket.

Százados művelődési intézményeket nem lehet a pillanat felhevülése vagy egyes tulzók robbantó kitörései szerint agyon sujtani, hanem inkább támogatni, segíteni, hogy az ország lakossága egy jelentékeny töredékének szellemi szükségleteit ezután is szolgálhassa.

## Tibor és Pista.

II.

## Táncoltat?

(Tibor, aki már betöltötte a hat esztendőt, megint találkozik az öt éves Pistával. Az okos, eleven, értelmes nagy fiúk között a farsangról, a leányokról, a bálokról foly a szó.)

Tibor: Hát ez egyszerűen borzasztó!

Pista: Hidd el, én sajnálom őket.

Tibor: Én is. De mégis csak valahogy kellene segíteni a dolgon. Utóvégre is a mi bőrünkön van szó.

Pista: Hát ez az. Voltam a Petyka-bálon, voltam a páncsoknál, voltam a magántiszviselőknél, voltam a tea-esten s voltam a Nőegylet maszkbálján, de mondhatom, azokat a szemeket... nohát, amilyen szemekkel a mamák dőlködtek... és azokat az arcokat... amilyen arcokkal a leányok a székeken üldögéltek... nohát azokat soha se felejttem.

Tibor: És aztán ott vagyunk mi. A rendezők, a vigalmi bizottság. (És ha még tényleg mi rendeznénk a bált? De csak úgy kiírják az embert.) Ott vagyunk mi s aztán...

Pista: ... legyen az embernek kedve táncolni.

Tibor: Ugy van. Helyes a bögés. Mert, ha a mamák nem gusztálnak leányuk tánc létre penderülését s ha a leányok nem vágnának olyan elkéseredett blattokat — no igen, akkor még menne a dolog. De így?

Pista: Bizony-bizony.

Tibor: Mert meg kell érteni a dolgot. Az idők megváltoztak. A fiatal emberek elégét ugáltak a háboruban a golyóbisok előtt, elégét szökdöstek, emelgették a labukat, most bizony rájuk fér egy kis pihenő. Aztán meg régen sok volt az eszkimó és kevés a foka. Az eszkimók elpotyogtak a csatába vagy repatriáltak melegebb tájakra és itt maradt a sok elszaporodott foka. Keptelenség ennyi fókát megenni. Eppen nyakig vagyok a sok fokahastól. És milyen szépen néznek az emberre: eszkimó bácsi, egyen meg engem. Egye meg a fene!

Pista: Kitűnő! És ha ehhez hozzáadjuk az én elméletemet, meg van oldva a kérdés. A mamák fogják be a szemüket és ne lövöldözzenek vele. És ne fenyegetőzzenek, hogy a majomszigetet kisöprüzik a teremből és aki nem táncol, az menjen Nyárítyomba joget aszalni. Mert a majmoknak mindig volt létjogosultságuk, belőlük lett az ember. A majomsziget egy kedves sziget és aki ott üti fel a tanyáját, mondjuk egy kókuszpálma hegyiben, annak sokkal több ideje van magának egy helyre feleséget kipécézni, mintha izzadó homokkal, szuszogva órákosszat zötyögött egy szintén izzadó és szuszogó jövődöbélit. Elszakítja a lábait és még sincs eredmény. Viszont, aki nem akar vagy nem tud táncolni, annak jégaszalás közben sem jó meg a kedve s különben is mindenki azt csinál, amit akar, a jégaszalás nem közmunka.

Tibor: Nem is tudtam, hogy ilyen szellemes vagy!

Pista: Ennyi a mamákról. Ne legyenek riasztó-pisztoly, de ne is legyenek légyfogó, hogy mézesenyvvel csalogassák az urikat, mert az még utálatosabb. Most jönnek a leányok. Szegényeket sajnálom a legjobban. Mert a férfiak nemtáncolási spanyoljáványából az a következtetés jegecsedik ki, hogy őket azért nem táncoltatják, mert csufok, vagy ügyetlenek. Őrült tévedés. Lenni vagy nem lenni, ülni vagy nem ülni — más itt a kérdés! Minden leány

azért ül, mert kevés a táncos, vagy mert éppen sürgős ülnivalója van. Nem kell észrevenni. Ahogy a fiatal embereknek joguk van nem táncolni, pont akkora joguk van erre a leányoknak is. Alakítsanak ők is ellen-majomszigetet, vagy akármit, de legyenek büszkék és ne törődjenek a táncal. Utóvégre nem azért jöttek el a bálba, hogy táncoljanak, hanem azért, hogy egy kicsit legusztálják a gavallérokat, egy kicsit kibeszéljék magukat, stb., stb. Nem kell tragikusan felfogni a dolgot.

Tibor: Pista, mondd igaz lelkedre, ezt mind te találtad ki, vagy pedig olvastad valahol?

Pista: Ujjé! Hiszen még olvasni sem tudok. Ez kérlek, csak az idej farsang tükrö.

P. T.

## HIREK

Szombath, márc. 8.

## „Aki nem bűnös

közületek, az vessen először követ reá.” Ez a bibliai mondás jut eszembe abból az alkalomból, midőn egy eseményből kifolyó morális tételeket paraktálnak zsurokban, társaságokban, koremai asztal mellett. O, ó, ti, szemforgató bölcsek! O, ó, ti farizeus-lelkű törpék, ti szörzálhasogatói a közéletnek! O, ó, mondjátok, tegyétek szívetekre a kezeiteket, vagytok-e bűn nélkül, hogy követ dobjatok másokra? Ferike, én nem itéllek el és nem ítélek el egy igaz ember sem. Ferike, én melletted vagyok, mert tudom, hogy ember vagy, hogy nem vagy bűn nélkül, testvérem vagy, embertársam vagy. Tévedésed legfőbb megbocsátjuk, mert a megbocsátás isteni erény, tévedés pedig emberi gyarlóság! Emberek, miért akartok hát egy karriert összerögni? Miért akarjátok, hogy egy ember megutálja embertársát? Hisz nem régen még hosszánát kiáltottatok neki és most meg akarjátok kövezni? Vétett-e ellenetek? Mondjátok, vétett-e? Vagy, ugy, a társadalom ellen vétett? Oh, oh, te erkölcsös társadalom! Oh, oh, ti, a magatok bűneit nem látó emberek! Ti akarjátok a morál-törvényszéket felállítani? No, tegyétek és feszítsétek meg! És mondjanektek, az vegye át a palástot, aki papitüd lenni anélkül, hogy ember tudna lenni. No, feszítsétek meg, emberek! Feszítsd meg, te szemforgató társadalom!

En.

— A vasárnapi istentisztelet a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a reformátusoknál urvacsora-osztás lesz. A predikációt Szabó Ferenc lelkész tartja.

— Bőlti istentisztelet sorrendje a berecki ref. körlelkésségben. 1924. márc. 9-én délelőtt Oroszfaluban könyörgés és predikáció. 1924. március 16-án délelőtt feltizenegy órakor Eszterneken istentisztelet urvacsoraosztással. — Ugyanaz nap délután fél négy órakor Szentléleken istentisztelet. Március 23-án Szentkatolán délelőtt fél 11 órakor istentisztelet. Március 30-án Bereckben délelőtt fél 11 órakor istentisztelet. Kézdivásárhely, 1924. márc. 7. Ref. körlelkész.

— Közgyűlés. A szabó-ipartársulat e hó 10-én, hétfőn d. u. 2 órakor tartja közgyűlését, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az

Elnökség.

— Éjszakai harc. Kovács Albert kovári koresmáros koresmájában táncot rendeztek a falu legényei. Éjjel után valami miatt összeszólkáltak és az utcán bieskára kerültek. Az éjjeli-harcnak 6 sebesültje van. Gligor Andrást és Gligor Józsefet be szállították a Rudólkórházba. Az előbbinek életveszélyes a sebesülése.

## Jóna Szerelmemtragédiája

— A bábák díjazása. A vármegye egészségügyi Tanácsa 16/1924. sz. rendelete folytán a bábák díjazása a következőképpen lett megállapítva: a) a városi baba háznál tett látogatás után 30 leu. b) Szülés esetén, amennyiben közreműködött 300 leu. c) Közismart szegények minden díjnak a befizetésétől mentesítve vannak.

— **Ötözeréves aranymondás a házasság boldogságáról.** A svájci araboknak Genfben francia nyelven megjelenő lapja, a La Tribune d'Orient, egy ősrégi kéziratot közöl, melyet egy ötödik dinasztiai fáraó miniszterelnöke írt. A jeles író, aki valószínűleg épp oly jeles államférfi is lehetett, már Krisztus előtt körülbelül háromezeröttszáz évvel is tanácsosnak tartotta, hogy az egymás között talán nem éppen legjobb viszonyban élő egyiptomi házastársak számára házi használatra a következő hasznos oktatást adja: „Feleségednél többre mérsz szép szóval, mint durvasággal. Akkor többet törődik a házastársal is, míg, ha goromba vagy vele, minden elveszett. Tárd elé vonzódásod karját és szólj vele a szerelem szabályai szerint.”

— **Korunk legjellegzetesebb ruhadarabja:** a gummitalp cipő. Miként Ádám apánk garderójából nem hiányzott a frissen vasalt fügefalevél, az ősember viszont vadállatok divatosan nyuzott bőrét öltötte magára, Árpád idejében párdue bőrből szabott kacagány járta, majd a keresztes háborúk alatt testhez-álló páncél volt a divatos, míg a világháború alatt a földszin és csukaszürke dominált, — azonképpen a mai világ stilszerű characteristiconja: a gummitalp topánka. A gummitalp léptei előkelők és nesztelenek, ruganyosak és disztíngáltak. A gummitalp recés és aki ilyet hord, annak lába nyomát diktandóra vonalozott rovátkában őrzi a föld. A gummitalp ennél fogva az előkelő emberek viselete, mert gummitalp cipő nem illik sem gyűrött nadrághoz, sem foltos kabáthoz, se vásalatlan erkölcshez. De a gummi diszkrét hangtalansága sunyi és sompolygó is, amely felfogja a gyanus, surranó lépések áruló zaját. És ma már egy-egy rikitóan vöröses sárga talp szemtelenül vigyorog a gyámoltalan, ügyefogyott halandó felé, akinek lyukas a talpa s otrombán kopog a félretaposott sarka. S ma már — hogy a gummitalp elzúllott — alig tudhatod: ki közeledik feléd — jó-e avagy rossz szándékkal — nesztelen léptekkel. Ott megy el melletted puhán lépkelve a becsületes, kényelmet szerető ember. Gummitalpon jár a surranó tolvaj, akinek üzletköre nem állja a bőrtalp profán kopogását, gummitalp cipőben lép el a szélhámos a más pénzével, mert a talp egyformán rovátkos s nem tudni, melyiknek kell ütni a nyomát bottal. Ebben grasszal az eladósodott világi, akinek idegei nem állják a kifizetetlen cipő tapintatlan talpának indiszkrét recsegését. Ezt hordja az örökösen gyanúsított, aki szeret feltűnés nélkül besurranni a fogház könnyű riglire járó ajtaján. Ebben közelít meg a zsebed, a becsületes, ezt ölti fel a szeladon, aki a feleséged után veti magát, mind ebben jár, aki orvul a hátad mögé akar kerülni. Ennek az arcátlan, gyanutkeltő hangtalanságnak már zaja van, bűnös zaja. Hangtalanul, sompolyogva jár körülöttünk mindenki s az újságíró, akinek fülvélve, hallgatózva kell ellesni a sunyi világban bujkálva rejtőző híreket — mit tehet? — eldobja lyukastalpu topánját és ölt magára egy pár nesztelen, csöndben surranó, hangtalanul diszkrét — gummitalput . . .

— **A Reinitz-hünyű** számai tudvalevőleg Szlovénszók területére is átnyúlnak, ahol a vád szerint nem egy áldozatát tüntette el a rejtélyes szatmári kereskedő. A kassai nyomozás dokumentumairól most szerzett be érdekes fényképeket a Vasárnapi Újság és ezeket e heti számában közli. Ez a szám különben a tót felföld magyar társadalmi életével, politikai vezetőivel és színházi eseményeivel ismerteti meg az erdélyi közönséget és ezáltal hozza közelebb a másik utódállam magyarságát hozzánk. A magyarországi politika aktualis eseményei is felvonulnak ebben a számban, érdekes marosvásárhelyi, nagyváradi és nagyszalontai felvételek társaságában.

— **Eltűnt a Szultán.** Erre a névre hallgatott Pál Ernő kis kutyája, törpe, sárga szőrű eb. Martonfalván járt gazdájával együtt és az uton eltűnt. Aki tud róla valamit, jelentse lapunk kiadóhivatalában, 100 leu jutalmat kap.

— **Dívatlap-ujdonságok** érkeztek Kovács újságáráshoz.

**Génuában, Hágában** nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen. Egyedül csak **SZANTÓ** Kézdivásárhelyi tud tartós és békebeli cipőt készíteni. Olesó és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

## REGÉNYCSARNOK.

### Bálványos bugása.

— Székelyföldi történelmi elbeszélés. —

Felei Fazekas Bertalan.

Helyeslő tombolás tódul a rabonbánok torkából.

A követ s a kísérők sápadttá rettennek.

— Dengerik, gondold meg, mit mondtál, mert koronás királyunk hatalmas rettentő, hadserege erős s magot se hagy belöletek, ha hogy haragra lobbantod.

— Nekünk pedig nem parancsol hitehagyott egyse?! Hadurunkat pedig nem hagyjuk el. Nem akarunk hűtelenek lenni ahoz, aki újfödre vezérelt münköt. S nem akarunk átokba esni azért. A magyarok átokba esnek bizton. El fogtok pusztulni odaát. De mü Hadur hivi maradtunk, valameddig egy is élni fog közülünk. S élni fogunk mindaddig, míg Hadurunk él. Aki más urat imád: azt szolgának küldendjük a másvilágokra.

— Rajtunk megveheted olthatlan haragodat, vezér, mert kiscsapat, mi; nem bírnak veletek, de koronás királyunk vasmarkába semmivé leszzen nemzeccség-testetek már szent karácsony évaggyára s Krisztus urunk ki fogja tagadni lelketek a mennyeknek országából.

— Krisztusodat nem ösmerjük. Királyoddal szembeszállunk. Téged s Zoltán vezér vénkövettyit es csak azért engedlek ám vissza, hogy hírekül vienygyetek társaitok sorsát. Mert mü csak a Hadurtól félünk. S benne bizakodunk holtig. Táltosok, teljesiccsétek a parancsolatokat!

Az általtosok lekapják lovaikról a szerzeteseket s a máglyához viszik. Hiában parancsol, hiában fenyegetődzik, hiában könyörög a követség kapitánya. Hátulról hunsuhancok toppognak elő s a kiontandó embervértől már-már megmámorosodva: a követségek vitézeit is földre szállítják legott. Fűrge fogdmeg-módon egy-egy tölgytönkre kötözik őket. Semmi hang még. Magyarok azok. S mélyükben még pogányok. Annál jobban zug a rabonbán-had.

A szerzetesek kezét-kézbe fogva bucsuzkodnak. Olvasót morzsolnak. Tudták ők, hogy hová jönnek: meggyónva érkeztek ide. Általtosok megkapnak egy egy papot, felszakítják mellükön a ruhát, tört ragadnak és . . .

— Jézus, segíts! . . . Jézus, ne hagyj! . . . Jézus, megyek! . . .

. . . Szivenszurják őket. Nyilként csap ki piros vérük s forrón hull a földre. Felhördülnek. Általtosok kivágják szívéket s a főtáltosnak adják. Tul a vitézek is négyfelé vágattak. Vitézvért szí mohón a föld. Vége.

A főtáltos megszagolja, magasra mutatja s máglyára dobja a friss szíveket. Egymásután égnek a szerzetes-szívek. Majd a felkoncolt vitéz-szívek. S szerzetesek s vitézek tetemét is tűzbevetik sorba. Sustorgó sercegés, fojtó fekete füstfelhő ismét. Új fellobogással rája semmivé a tüzlángja a mártírokat.

— Huj-huj-huj! — zug-bug fel az utolsó hunhozsánna. Még vadabbul, mint eleddig.

(Folyt. köv.)

## Városi mozi.

— Nagy Péter cár. —

(A mozi iroda közlése.) Március 12., 13-án, szerdán és csütörtökön este 1/2 9 órakor kerül bemutatásra *Nagy Péter cár*, történelmi dráma 6 felvonásban, a helybeli Ferdinánd király I-es vadászszerep zenekara közreműködésével. Dórián film. Főszereplők: Emil Jannings, Dagny Seruaes, Bernhard Goetzke. — Nagy Péter cár hatalmas öklei alatt nyugodtan él és virul Oroszország, csak két ellenséggel kell folytonosan harcot vívnia: feleségével, Eudexia császárnővel és fiával, Alexeijel, aki félkegyelmű és akit az ó-orosz pártiak éppen ezért szívesebben látnának a trónon, mint a keménykezü Péter cárt. A cár diadalmaskodik az összeesküvések felett, fiat kivégezteti, feleségét kolostorba zárja. De a diadal csak látszólagos, lelkiismeretfurdalások gyötrik és még a feleségévé tett markotányosné, a későbbi Katalin cárnő sem tudja boldoggá tenni. Csak a halál hozza meg a kívánt nyugalmat.

Ez a film az új szezonban nagyobb sikert jelent, mint az előző két évben Jannings másik két diadalmas nagy alakítása a „Baleyn Anna” és „Faraó hitvese” főszerepeiben.

## FRISS MÁRCIUSI SÖR

minden mennyiségben kapható a  
**Czell Károly csoport**  
kézdivásárhelyi fiókjánál, Török-féle sörgyárban.

A Kanta-utcában egy emeletes

### kőház

(most jelenleg Jencsevíts Arthurné cukrász üzlete van ott), mely áll 3 szobából és egy konyhából minden mellékhelyiséggel együtt (pince padlás)

### eladó.

Ehhez a házhoz tartozik s ezzel együtt adatik el egy két szobából álló **laház** kis udvarral. Közelebbi feltételeket az érdeklődők megtudhatják Dr. Lukács Vilmos ügyvédi irodájában G. Averescu utca 30. sz. alatt.

Ha a szabadsághoz való eladás nem sikerül, akkor 1924. márc. 9-én d. u. 2 órakor önkéntes árverésen fog az említett ház eladatni.

**Dr. Lukács Vilmos**  
ügyvéd.

## Ne fusson Brassóba,

itt is bevásárolhatja a város és vidék intelligenciája a

### női szalma- és szörme-kalap

ujdonságait. — Több, mint 30 modell-, legújabb fazon érkezik március 25-ikére. Várjon addig! — Pénzt takarít meg! Az utiköltséget is megspórolja!

**KOVÁCS JÓZSEF**, kalapgyáros  
Vasut-utca 33. szám.

## Mikes Ármán grófúé Zabolára keres egy egyszerű főzőnőt.

Feltételek megbeszélhetők a kézdivásárhelyi árvaháznál.

## Ekét Vetőgépet Boronát Motorekét

legjobb minőségben jótállás mellett kaphat:

**BARTHA ÁRPÁD-NÁL**  
Sft.-Gheorghe - Sepsiszentgyörgy.

Saját gyártmányu  
**TÉLI SZALÁMI**,  
zsir, sózott és füstölt szalonnák, füstölt sonkák és egyéb felvágottak napi áron kaphatók nagyban és kicsinyben.  
**Kovács Rudolf**, hentes.